

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱- مفهوم بیت: «راه وصل تو راه پر آسیب / درد عشق تو، درد بی درمان» در کدام گزینه نیامده است؟

- ۱) عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پریچهر عین درمان است
- ۲) هر کجا دردی است درمانیش هست / درد عشق است آنکه درمانش نیست
- ۳) دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دواپذیر دارد
- ۴) چه عشق است این که خود نقصان نگیرد / چه درد است این که خود درمان ندارد

۲- در متن زیر، با موضوع «ماجرای بازرگان و فرزندان» مفهوم کدام گزینه دیده می‌شود؟

- «بازرگانی بود بسیار مال و او را فرزندان در رسیدند و از کسب و حرفت اعراض کردند و دست اسراف به مال او دراز کردند، پدر، موعظت ایشان واجب دید و گفت: «ای فرزندان، اهل دنیاجویان سه رتبت‌اند، فراخی معیشت، رفعت منزلت و رسیدن به ثواب آخرت، و بدان نرسند مگر به وسیلت الفغدن (اندوختن) مال از وجه پسندیده.»
- ۱) فرزندان با رسیدن به سن رش، حیف و میل اموال فراوان پدر را آغاز نموده بودند.
 - ۲) پدر به دلیل پرداختن فرزندان به کسب و حرفه، نصیحت ایشان را واجب دانست.
 - ۳) به نظر پدر، رسیدن به ثواب آخرت از طریق کسب مقام بالا امکان‌پذیر می‌باشد.
 - ۴) فرزندان بازرگان، مشغول اندوختن مال و ثروت به روش صحیح و حلال بودند.

۳- مفهوم کدام بیت با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت / برآید که ما خاک باشیم و خشت
- ۲) چنین داد پاسخ فریدون که تخت / نماند به کس جاودانه نه بخت
- ۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت؟
- ۴) سر آلب ارسلان دیدی ز رفعت رفته بر گردون / به مرو آ تاکنون در گل تن آلب ارسلان بینی

۴- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «شیخ ما گفت: مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخسبد و بخرد و بفروشد و در بازار در میان خلق، سِتد و داد کند و زن خواهد و با خلق درآمیزد و یک لحظه از خدای غافل نباشد.»
- ۱) خوشا آنان که الله یارشان بی / به حمد و قل هو الله کارشان بی
 - ۲) چیست دنیا از خدا غافل بَدَن / نی قماش (:پارچه) و نقره و فرزند و زن
 - ۳) چون خلق درآیند به بازار حقیقت / ترسم نفروشد متاعی که خریدند
 - ۴) ای تهیدست رفته در بازار / ترسمت پر نیآوری دستار

۵- همه‌ی آرایه‌های مقابل تمام ابیات در مقابل آن‌ها صحیح آمده است، به جز:

- ۱) زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید / گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست (جناس ناهمسان اختلافی - جناس همسان)
- ۲) اشک من رنگ شفق یافت ز بی‌مهری یار / طالع بی‌شفقت بین که در این کار چه کرد (جناس ناهمسان افزایشی - جناس ناقص اختلافی)
- ۳) وجه خدا اگر شودت منظر نظر / زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی (جناس ناهمسان افزایشی - اشتقاق)
- ۴) سعدی که داد وصف همه نیکوان بداد / عاجز بماند در تو زبان فصاحتش (جناس ناقص اختلافی - جناس همسان)

۶- ترتیب آرایه‌های «اشتقاق، جناس اختلافی، جناس افزایشی، جناس حرکتی» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) گر مر او را این نظر بودی مدام / چون ندیدی زیر مшти خاک، دام
 (ب) نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی / که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی
 (ج) نوح تویی، روح تویی، فاتح و مفتوح تویی / سینه‌ی مشروح تویی، بر در اسرار مرا
 (د) کوه جام لاله گیرد ابر لؤلؤ گسترد / باغ چون مینو نماید راغ چون مینا شود
- (۱) ج - د - الف - ب (۲) ب - د - ج - الف (۳) ج - ب - د - الف (۴) ب - ج - الف - د

۷- «روی، ردیف، کلمه‌ی قافیه، قاعده‌ی قافیه و بخش الحاقی» بیت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«چاره فسونگران و رهزنان

در مُحاق مرگ، رخ نهفتن است

من که تشنه‌ام زلالی از سپیده را

شعر من که عاشقم

همیشه از تو گفتن است»

- (۱) ت - است - نهفتن و گفتن - قاعده‌ی ۱ - ن
 (۲) ن - نهفتن است - نهفتن و گفتن - قاعده‌ی ۲ - ن
 (۳) ن - است - نهفتن و گفتن - قاعده‌ی ۲ - ن
 (۴) ن - نهفتن است - فسونگران و رهزنان - قاعده‌ی ۱ - ان

۸- اطلاعات داخل کمانک همه‌ی گزینه‌ها در مورد قافیه و ردیف ابیات صحیح است، به جز:

(۱) روز وصل دوستداران یاد باد / یاد باد آن روزگاران یاد باد (حروف اصلی قافیه: آر)

(۲) برخیز و مخور غم جهان گذران / بنشین و دمی به شادمانی گذران (ردیف: گذران)

(۳) کاشکی جز تو کسی داشتمی / یا به تو دسترسی داشتمی (الحاقی: ی)

(۴) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (قاعده‌ی قافیه: ۲)

۹- اطلاعات کدام گزینه در مورد بیت زیر درست است؟

«مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم»

(۱) «شدم» ردیف و قافیه‌ی بیت براساس قاعده‌ی ۱ است.

(۲) کلمات قافیه‌ی بیت «خنده، پاینده» براساس قاعده‌ی ۲ و تبصره‌ی ۱ است.

(۳) بیت، ذوقافیتین است و قافیه‌ی درونی دارد.

(۴) حرف «ه» روی و قافیه‌ی بیت «مصوت + صامت» است.

۱۰- کدام ویژگی نثر سده‌های پنجم و ششم در متن زیر دیده نمی‌شود؟

«آورده‌اند که به فلان شهر، درختی بود و در زیر درخت، سوراخ موش و نزدیک آن گربه‌ای خانه داشت و صیادان آنجا بسیار آمدندی. روزی صیاد دام بنهاد. گربه در دام افتاد و با خود گفت: در بلاها باز است و انواع آفت به من محیط و راه مخوف و یا این همه، دل از خود نشاید برید.»

- (۱) حذف افعال به قرینه
- (۲) رواج نثر داستانی و تمثیلی
- (۳) استفاده از آرایه‌های: «موازنه، سجع، استعاره، و تشبیه، کنایه و ...»
- (۴) کاربرد لغات عربی مهجور

۱۱- توضیحات تمام گزینه‌ها با نام داخل کمانک مقابل آن، هماهنگ است، به جز:

- (۱) نمونه‌ی نثر که تحت تأثیر نثر خواجه عبدالله انصاری نگاشته شد (کشف‌الاسرار و عده‌الابرار)
- (۲) نخستین نمونه‌ی نثر فنی که در سال ۵۳۶ هـ. ق تألیف شد (مقامات حمیدی)
- (۳) نویسنده‌ای که شیوه‌ی نثر موزون یا آهنگین را به کمال رساند (خواجه عبدالله انصاری)
- (۴) شاهی که به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت (ناصر خسرو)

۱۲- کلمات کدام گزینه، جاهای خالی عبارت زیر را تکمیل می‌کند؟

«تا حدود نیمه‌ی دوم قرن و آغاز قرن، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره‌ی و است.»

- (۱) ششم، هفتم، سامانی، سلجوقی
- (۲) پنجم، ششم، غزنوی، سلجوقی
- (۳) ششم، هفتم، سلجوقی، غزنوی
- (۴) پنجم، ششم، سامانی، غزنوی

۱۳- تمام آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«من مانده‌ام مهجور از او، او دیوانه و رنجور از او
 (۱) سجع متوازی، تشبیه، واج‌آرایی
 (۲) جناس ناقص، سجع متوازن، واج‌آرایی
 (۳) جناس ناهمسان، سجع متوازی، واژه‌آرایی
 (۴) گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود»

۱۴- کدام گزینه فاقد اشتقاق است؟

- (۱) نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی / سینه‌ی مشروح تویی بر در اسرار مرا
- (۲) ای دلیل دل گم گشته خدا را مددی / که غریب ار نبرد ره به دلالت برود
- (۳) ای بسا شاعر که او در عمر خود نظمی نساخت / وی بسا ناظم که او در عمر خود شعری نگفت
- (۴) مرا زمانه ز یارم به منزلی انداخت / که راضی‌ام به نسیمی کز آن دیار آید

۱۵- در کدام بیت بیش از یک نوع جناس وجود دارد؟

- (۱) هر که گوید کلاغ چون باز است / نشونندش که دیده‌ها باز است
- (۲) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان
- (۳) غم خویش در زندگی خور که خویش / به مرده نپردازد از حرص خویش
- (۴) زد به دلم در آتشی، عشق بتی که نام او / زهر و آفتاب را زهره به آب می‌کند

۱۶- آرایه ذکر شده مقابل کدام بیت با آن همخوانی ندارد؟

- ۱) در دل عطش عشق خدایی ما راست/ دیوانه‌ی وصلیم و جدایی ما راست (جناس ناقص اختلافی)
- ۲) آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد نیست باد (جناس تام)
- ۳) گلاب است گویی به جویش روان/ همی شاد گردد ز بویش روان (جناس ناقص اختلافی)
- ۴) به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق/ مژه بر هم نزند گر بزنی تیر و سنانش (جناس ناقص افزایشی)

۱۷- در کدام گزینه اشتقاق وجود ندارد؟

- ۱) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت/ مردم کریم تر شود اندر نعیم گل
- ۲) وجه خدا اگر شودت منظر نظر/ زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی
- ۳) ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو/ اگر طلوع کند طالع همایون است
- ۴) ای مهر تو در دل ها وی مهر تو بر لب ها/ وی شور تو در سر ها وی سر تو در جان ها

۱۸- نوع جناس در کدام بیت با سایر متفاوت است؟

- ۱) کفر است در طریقت ما کینه داشتن/ آیین ماست سینه چو آینه داشتن
- ۲) گر مر او را این نظر بودی مدام/ چون ندیدی زیر مشتی خاک دام
- ۳) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند/ که با این درد اگر در بند درمان‌اند درمانند
- ۴) مکن تا توانی دل خلق ریش/ و گر می‌گنی می‌گنی بیخ خویش

۱۹- در کدام گزینه جناس بیشتری به کار رفته است؟

- ۱) مگذران روز سلامت به ملامت حافظ/ چه توقع ز جهان گذران داری
- ۲) کنونت که چشم است اشکی بیار/ زبان در دهان است عذری بیار
- ۳) این که توداری قیامت است نه قامت/ این نه تبسم که معجز است و کرامت
- ۴) دل من هست از این بازار بیزار/ قسم خواهی به دادار و به دیدار

۲۰- کدام گزینه فاقد جناس تام است؟

- ۱) پدر با پسر یکدگر را کنار/ گرفتند کرده غم از دل کنار
- ۲) گلاب است گویی به جویش روان/ همی شاد گردد ز بویش روان
- ۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر/ دیدی که چگونه گور بهرام گرفت
- ۴) دنیا همه هیچ و اهل دنیا همه هیچ/ ای هیچ برای هیچ بر هیچ میبچ

۲۱- کدام گزینه براساس قاعده‌ی ۱ سروده نشده است؟

- ۱) سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد/ وان چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
- ۲) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو/ یاد از کشته‌ی خویش آمد و هنگام درو
- ۳) ای چشم تو دل فریب و جادو/ در چشم تو خیره چشم آهو
- ۴) شد موسم سبزه و تماشا/ برخیز و بیا به سوی صحرا

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۲- کدام بیت ذوقافیتین نیست؟

- ۱) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو آسمان سپر
- ۲) دل در سر زلف یار بستم / وز نرگس آن نگار رستم
- ۳) خداوندا در توفیق بگشای / نظامی را راه تحقیق بنمای
- ۴) چشم دولت ز سواد قلمت گشت منیر / باغ دانش ز سحاب کرمت گشت نصیر

۲۳- در کدام گزینه قافیه دارای حروف الحاقی است؟

- ۱) یار بد مار است هین بگریز از او / تا نریزد بر تو زهر آن زشت خو
- ۲) کسی دانه‌ی نیک مردی نکاشت / کزو خرمن کم دل برنداشت
- ۳) کاشکی جز تو کسی داشتمی / یا به تو دسترسی داشتمی
- ۴) نشود فاش کسی آنچه میان من و دوست / تا اشارات نظر نامه‌رسان من و دوست

۲۴- قاعده‌ی قافیه در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست
- ۲) چنین داد پاسخ فریدون که تخت / نماند به کس جاودانه نه بخت
- ۳) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را / که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
- ۴) نکونام و صاحب دل و حق پرست / خط عارضش خوش تر از خط دست

۲۵- کدام بیت فاقد ردیف است؟

- ۱) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان
- ۲) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
- ۳) شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد / تو بیا کز اول شب در صبح باز باشد
- ۴) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

۲۶- حروف قافیه‌ی بیت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

یکی حجره خاص از پی دوستان / در حجره اندر سرا بوستان	۱) تان	۲) ان	۳) ستان	۴) وستان

۲۷- کدام گزینه درباره سبک قرن هفتم توضیحی ارائه نمی‌کند؟

- ۱) در این دوره شعر پارسی تحت تاثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.
- ۲) از ویژگی‌های شعر این دوره تاثیرپذیری از ادبیات عرب است.
- ۳) موضوع شعر تنوع یافت و در شاخه‌ها و رشته‌هایی چون مدح، هجو، طنز، وعظ و حکمت و تغزل ادامه یافت.
- ۴) برخی شاعران این دوره از نزدیکی به دربار و شعر مدحی پرهیز می‌کردند.

۲۸- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) هرچه از سده‌های پنجم و ششم زمان می‌گذشت، آمیختگی زبان فارسی با عربی بیشتر می‌شد.
- ۲) زبان فارسی در پی لشکرکشی‌های متعدد سلجوقیان به هندوستان راه یافت.
- ۳) علت ظهور شاعران بزرگ غزلسرا در قرن هفتم تحولی بود که انوری و سنایی ایجاد کردند.
- ۴) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی از شاعران شاخص حوزه‌ی عراق عجم است.

۲۹- تمامی گزینه‌ها درست است به جز :

- ۱) دوره‌ی رواج نثر فنی قرن ششم هجری است.
- ۲) نخستین نمونه‌ی نثر فنی «کلیله و دمنه» از ابوالفضل میبدی است.
- ۳) کلیله و دمنه در اواسط نیمه اول قرن ششم تألیف شد.
- ۴) برخی از آثار منظور سده پنجم و ششم عبارت‌اند از تاریخ بیهقی، چهارمقاله‌ی نظامی و عروضی و قابوسنامه.

۳۰- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع است.
- ۲) سجع در نظم مانند قافیه در نثر است.
- ۳) خواجه عبدالله انصاری نثر موزون را به کمال رساند.
- ۴) کتاب کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار از ابوالفضل میبدی دارای نثر موزون است.

۳۱- کدام شعر در نیمه قرن ششم تحولی در غزل ایجاد کردند؟

- ۱) سنایی غزنوی
- ۲) انوری و ناصر خسرو
- ۳) سنایی و ناصر خسرو
- ۴) سنایی و خاقانی

۳۲- تعداد جناس ناهمسان در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) زبون خلق ز خلق نکوی خویشتم / چو غنچه تنگدل از رنگ و بوی خویشتم
- ۲) ای شیخ ما را فوطه ده وی آب ما را غوطه ده / ای موسی عمران بیا بر آب دریا زن عصا
- ۳) کاش بینم نفسی خیل خیال تو به خواب / تا بدون باز برم محنت تنهایی را
- ۴) هم آدم و آن دم تویی هم عیسی و مریم تویی / هم راز و هم محرم تویی چیزی بده درویش را

۳۳- به ترتیب، تحول روحی و معنوی چه کسی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید و کدامیک از شاعران

حوزه عراق عجم در نیمه دوم قرن ششم است؟

- ۱) نظامی - ناصر خسرو
- ۲) سنایی - جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی
- ۳) خاقانی - جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی
- ۴) سنایی - ناصر خسرو

۳۴- قافیه در کدام بیت، طبق قاعده «۲» و دارای حروف الحاقی است؟

- ۱) سر سفله را گرد بالش منه / سر مردم آزار بر سنگ به
- ۲) بران از دو سرچشمه‌ی دیده جوی / ور آلاشی دارای از خود بشوی
- ۳) میسر نبودش کز او عالمی / ستانند و مهلت دهندش دمی
- ۴) شنید این سخن پیر روشن‌روان / بر او بر بشورید و گفت ای جوان

۳۵- کدام بیت، هم «ردیف» دارد و هم «ذوقافیتین» است؟

- ۱) هوا سرد و خرگاه خورشید گرم / زمین خشک و بالین جمشید نرم
- ۲) گدا را چو حاصل شود نان شام / چنان خوش بخشید که سلطان شام
- ۳) آن دلبری که خوبی بسیار یار اوست / دردا که در دلم همه پیکار کار اوست
- ۴) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد / اول بلا به مرغ بلندآشیان رسد

۳۶- پاسخ سوالات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

الف) تحول روحی کدام شاعر آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید؟
ب) دوره رواج نثر فنی کدام قرن است؟

ج) یکی از شاعرانی که در این دوره (قرن پنجم و ششم) در آوردن مضامین دقیق در غزل کوشید، چه کسی بود؟
د) کدام نویسنده نثر موزون را به کمال رساند؟

۱) نظامی - قرن هفتم - نظامی - ابوالفضل میبدی
۲) سنایی - قرن ششم - نظامی - ابوالفضل میبدی
۳) سنایی - قرن هفتم - نظامی - ابوالفضل میبدی
۴) نظامی - قرن ششم - انوری - خواجه عبدالله انصاری

۳۷- آرایه‌های «واج‌آرایی، تلمیح، تضاد و جناس» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) تو را که موی میان هم وجود و هم عدم است / دو زلف، افعی ضحاک و چهره جام‌جم است
ب) مگر که لاله بدانست بی‌وفایی دهر / که تا بزاد و بشد، جام می ز کف نهاد

ج) گر تو را کامی برآید دیر زود از وصل یار / بعد از آن نامت به روسایی برآید ننگ نیست
د) آن کیست کز روی کرم با ما وفاداری کند / بر جای بدکاری چو من یک دم نکوکاری کند

۱) «ج»، «ب»، «الف»، «د» ۲) «الف»، «ج»، «ب»، «د» ۳) «د»، «الف»، «ب»، «ج» ۴) «د»، «الف»، «ج»، «ب»

۳۸- در کدام گزینه جناس همسان (تام) وجود ندارد؟

۱) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد

۲) ای در چمن خوبی رویت چو گل خودرو / چین شکن زلفت چون نافه چین خوش‌بو

۳) گفتمی که به سوی ما روان شو / بی‌لطف تو جان روان ندارد

۴) تا مست نباشی نبری بار غم یار / آری شتر مست کشد بار گران را

۳۹- کدام بیت فاقد مفهوم کلی دو بیت زیر است؟

«چون خجلیم از سخن خام خویش / هم تو بیامرز به انعام خویش

پیش تو گر بی‌سروپای آمدیم / هم به امید تو خدای آمدیم»

۱) با سیه‌رویان بود عفو خدا را روی حرف / قابل اقبال نبود نامه را روی سفید

۲) گر عفو خدا کم بود از طاعت تو / دوزخ ز من و بهشت از حضرت تو

۳) افسانه دوزخ همه باد است به گوشم / تا ز آتش هجران تو در عین عذابم

۴) از نامه سیاه نترسم که روز حشر / با فیض لطف او صد از این نامه طی کنم

۴۰- در کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های «ادبی، فکری و زبانی» شعر قرن پنجم و ششم اشاره شده است؟

۱) رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی - ورود اصطلاحات عرفانی - فراوانی ترکیبات نو

۲) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی - فراوانی ترکیبات نو

۳) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - رواج حس دینی - فراوانی وعظ و اندرز

۴) فراوانی وعظ و اندرز - فراوانی ترکیبات نو - ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی